

HE 176/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ympäristövahinkorahastosta annettua lakia ja kumottavaksi Finanssivalvonnasta annetusta laista ympäristövahinkovakuutusta koskeva säännös. Muutoksilla täsmennettäisiin ympäristövahinkorahastosta annetun lain öljysuojarahastoa ja ympäristövahinkovakuutusta koskevia siirtymäsäännöksiä sekä kumottaisiin Finanssivalvonnasta annetusta laista viittaus lakkautettavaan ympäristövahinkovakuutusjärjestelmään.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
3 Tavoitteet	5
4 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset	5
5 Lausuntopalaute	6
5.1 Yleistä lausuntopalautteesta	6
5.2 Lausuntopalautteen huomioon ottaminen	6
6 Säännöskohtaiset perustelut	7
6.1 Laki ympäristövahinkorahastosta	7
6.2 Laki Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta	9
7 Lakia alemman asteinen sääntely	10
8 Voimaantulo	10
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	10
LAKIEHDOTUKSET	11
1. Laki ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta	11
2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta	13
LIITE	14
RINNAKKAISTEKSTI	14
1. Laki ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta	14

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Ympäristövahinkorahasto on uusi valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka toiminta alkaa 1.1.2025 (laki ympäristövahinkorahastosta, 1262/2022). Nykyiset toissijaiset korvausjärjestelmät eli öljysuojarahasto (laki öljysuojarahastosta 1406/2004) ja pakollinen ympäristövahinkovakuutus (laki ympäristövahinkovakuutuksesta 81/1998) lakkautetaan ympäristövahinkorahaston toiminnan alkaessa.

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain öljysuojarahastoa ja ympäristövahinkovakuutusta koskevia siirtymäsäännöksiä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan kumottavaksi viittaus lakkautettavaan ympäristövahinkovakuutusjärjestelmään Finanssivalvonnasta annetusta laista. Esitetyt muutokset olisivat luonteeltaan pääosin teknisluonteisia.

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä.

Luonnos hallituksen esitykseksi oli lausunnoilla 16.5.2024-1.7.2024. Lausuntoja annettiin yhteensä 25 kappaletta. Lausunnon antoivat Bioenergia ry, Finanssiala ry, Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Rajavartiolaitoksen esikunta, Finanssivalvonta, Kalatalouden Keskusliitto, Pohjanmaan hyvinvointialue, oikeusministeriö, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Kymenlaakson pelastuslaitos, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Ympäristövakuutuskeskus sekä Rajavartiolaitos. Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa asiasta: Ålands landskapsregering, Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM), puolustusministeriö, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES), Helsingin hallinto-oikeus, Paliskuntain yhdistys, Verohallinto, Korkein hallinto-oikeus, sisäministeriö, valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö.

Tämän esityksen valmisteluasiakirjat ovat valtioneuvoston hankeikkunassa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet>, josta hanke löytyy tunnuksella YM070:00/2023.

2 Nykytila ja sen arviointi

Ympäristövahinkorahastosta annetun lain öljysuojarahastoa koskevassa siirtymäsäännöksessä (37 §) säädetään esimerkiksi öljysuojarahaston varoista ja rahastossa vireillä olevien asioiden käsittelystä ja ratkaisusta öljysuojarahaston toiminnan päättyessä. Siirtymäsäännöstä on tarpeen tarkentaa, jotta öljysuojarahaston hallitus voi käsitellä ja hyväksyä rahaston viimeistä toimintavuotta eli vuotta 2024 koskevan tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen hyväksyminen öljysuojarahastosta annetussa laissa säädettyssä menettelyssä edellyttää muun muassa rahaston hallitusta ja henkilöstöä sekä kirjanpitoa, maksuliikettä ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta koskevien öljysuojarahastosta annetun lain säännösten soveltamista vielä vuonna 2025.

Ympäristövahinkorahastosta annetun lain ympäristövahinkovakuutusta koskevassa siirtymäsäännöksessä (38 §) säädetään muun muassa ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvan korvausvaatimuksen esittämisestä ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantuloa seuraavan siirtymäkauden aikana. Siirtymäsäännöksen mukaan korvausvaatimus on tehtävä vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle viimeistään viiden vuoden kuluessa ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantulosta eli viimeistään 31.12.2029. Korvausasian käsittely voi jatkua vielä vuoden 2029 jälkeenkin, jos korvausvaatimus tehdään vasta vuoden 2029 loppupuolella. Ympäristövakuutuskeskuksen toiminnan on tarkoitus jatkua, kunnes viimeinen

vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle tehty korvausvaatimus on lainvoimaisesti ratkaistu. Korvausvaatimus voidaan edellä tarkoitetun viiden vuoden määräajan jälkeen tehdä 31.12.2034 mennessä ympäristövahinkorahastolle.

Ympäristövahinkovakuutusta koskevaa siirtymäsäännöstä on tarpeen täsmentää, jotta tiettyjen ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain Ympäristövakuutuskeskusta ja sen jäsenten vastuuta (6 §) sekä keskuksen hallintoa ja valvontaa (7 §) koskevien säännösten soveltaminen jatkuisi lain kumoamisen sitä estämättä siirtymäkauden ajan.

Ympäristövahinkovakuutusta koskevassa siirtymäsäännöksessä tulisi myös selventää ympäristövakuutuslautakunnan asemaa siirtymäkauden aikana. Lautakunta toimii Ympäristövakuutuskeskuksen yhteydessä, ja sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia ympäristövahinkojen korvaamisesta sille, joka vaatii tai jolta vaaditaan korvausta ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain nojalla (laki ympäristövahinkovakuutuksesta 22 §). Lautakunta on perustettu yhtenäistämään ympäristövahinkojen korvauskäytäntöä (HE 82/1997 vp). Korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa vasta, kun ympäristövakuutuslautakunta on ensin antanut vakuutuksenantajan tai Ympäristövakuutuskeskuksen korvauspäätöksestä lausunnon (laki ympäristövahinkovakuutuksesta 23 §). Lautakunnan nimeää valtioneuvosto (asetus ympäristövakuutuslautakunnasta (1177/1998), 1 §). Lautakunnan käynnissä oleva kolmivuotiskausi päättyy 14.6.2026, mutta lautakunnan toiminnan jatkumisesta ympäristövahinkorahastosta annetun lain tultua voimaan 1.1.2025 ei säädetä ympäristövahinkovakuutusta koskevassa siirtymäsäännöksessä.

Ympäristövahinkovakuutuksesta korvattavia vahinkoja sekä torjunta- ja ennalustamiskustannuksia on ilmennyt vähän verrattuna siihen, mitä järjestelmän perustamisvaiheessa arvioitiin. Ympäristövakuutuskeskus on ratkaissut lopullisesti ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain voimaantulon jälkeen vuoden 1999 alusta vuoden 2023 loppuun mennessä kymmenen vahinkoilmoitusta. Ympäristövakuutuslautakunta on toiminta-aikanaan käsitellyt viittä eri vahinkotapausta, joista kahta kahteen kertaan. Lautakunnan käsiteltäväksi tulevien tapausten määrän lautakunnan käynnissä olevan toimikauden päättymisen (14.6.2026) jälkeen arvioidaan olevan vähäinen. Lautakunnan nimeäminen uudelleen toistuville kolmivuotiskausille siihen asti, kunnes viimeinen mahdollinen lautakunnan käsiteltäväksi saatettava asia ilmenisi, tarkoittaisi lautakunnan toiminnan jatkamista mahdollisesti vielä 2030-luvulla arviolta harvojen yksittäistapausten vuoksi. Vaikka lautakuntakäsittely on myös muutoksenhakijan edun mukaista muun muassa käsittelyn maksuttomuuden vuoksi, lautakunnan toiminnan jatkamiselle käynnissä olevan toimikauden päättymisen jälkeen ja tähän tarvittaville lainsäädäntötoimille ja hallinnollisille järjestelyille ei ole ympäristövahinkojen korvauskäytännön yhtenäistämiseen tai muuhun perusteeseen liittyvää välttämätöntä tarvetta. Joka tapauksessa korvausta koskeva kanne tulisi voida panna vireille riippumatta siitä, onko lautakunta antanut korvauspäätöksestä lausunnon vai ei. Oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa on osa perustuslain 21 §:n oikeusturvaa (PeVL 70/2018 vp, potilasvakuutuksen ensisijaisuuden turvaaminen ei edellyttänyt rajoitusta tuomioistuimen mahdollisuuteen käsitellä korvausasiaa. Korvausvaatimusta ei olisi voitu tutkia, ellei Potilasvakuutuskeskus olisi kieltäytynyt suorittamasta vaadittua vahingonkorvausta.).

Ympäristövahinkovakuutusta koskevaan siirtymäsäännökseen on tarpeen tehdä myös eräitä muita tarkistuksia koskien ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain soveltamista siirtymäkauden aikana. Teknisluonteiset korjaukset siirtymäsäännöksen sanamuotoihin selventäisivät säännöksen soveltamisalaa. Siirtymäsäännöksessä tulisi myös huomioida, että Finanssivalvonnalla tulee olla voimassa olevaan lakiin perustuva toimivalta päättää, että

korvauksena on toistaiseksi maksettava vain osa täydestä korvauksesta, kun tiedossa olevien vahinkotapahtumien perusteella on todennäköistä, että korvausta joudutaan korvauksen enimmäismäärän ylittymisen vuoksi alentamaan (ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 18 §:n 4 momentti). Lisäksi ennen ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoamista tapahtuneen vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin seurauksena maksettava hyvike tulisi voida määrätä maksettavaksi vielä ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantulon 1.1.2025 jälkeen. Vakuuttamisvelvollisuus on voimassa vuoden 2024 loppuun asti, mutta vakuutuksen ottamista koskevat laiminlyönnit voivat ilmetä vasta myöhemmin, yli vuodenkin viiveellä. Siirtymäsäännöksissä on tarpeen huomioida myös se, että ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain mukaisen jakojärjestelmän (21 a §) ylläpito ei ole tarkoituksenmukaista enää lain kumoamisen jälkeen. Tämä lain korvauksia koskevaan 3 lukuun sisältyvä säännös koskee vakuutusyhtiöiden ja Ympäristövakuutuskeskuksen keskinäistä vastuunjakoja ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain indeksitarkistuksia koskevan 21 §:n mukaisten korotusten rahoittamisessa. Jakojärjestelmä on tarkoitettu rahoitettavaksi vuosittaisilla vakuutusmaksuilla, joita ei enää kerätä ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoamisen jälkeen. Ympäristövakuutuskeskus ja vakuutusyhtiöt vastaavat joka tapauksessa lain mukaisten indeksikorotusten maksamisesta eli jakojärjestelmän päättämisellä ei ole merkitystä mahdollisille vahinkoa kärsineille. Ympäristövahinkovakuutusta koskevassa siirtymäsäännöksessä tulisi myös säätää muutoksenhausta ympäristövahinkorahaston hallituksen ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvaan korvausvaatimusta koskevaan päätökseen (ympäristövahinkorahastosta annetun lain 38 §:n 3 mom.). Muutoksenhausta rahaston hallituksen muihin korvausta koskeviin päätöksiin säädetään ympäristövahinkorahastosta annetun lain 31 §:ssä.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on selventää ja täsmentää ympäristövahinkorahastosta annetun lain siirtymäsäännöksiä.

4 Keskeiset ehdotukset ja niiden vaikutukset

Esityksessä ehdotetaan täydennettäväksi ympäristövahinkorahastosta annetun lain öljysuojarahastoa koskevaa siirtymäsäännöstä (37 §) viittauksilla öljysuojarahastosta annetun lain öljysuojarahaston hallitusta ja henkilöstöä, hallituksen tehtäviä, kirjanpitoa, maksuliikettä ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta koskevien säännösten soveltamiseen siihen asti, kunnes öljysuojarahaston viimeinen eli vuotta 2024 koskeva tilinpäätös on käsitelty. Tilinpäätöksen käsittelemiseksi öljysuojarahaston hallituksen jäsenenä olevien toimikausi jatkuisi 30.4.2025 asti. Siirtymäkauden aikana sovellettaisiin myös öljysuojarahastosta annetun lain 28 §:ää virkavastuusta ja yleishallintoa koskevia säännöksiä sekä valtioneuvoston öljysuojarahastosta annetun asetuksen (1409/2004) öljysuojarahaston hallitusta ja henkilöstöä koskevia säännöksiä.

Ympäristövahinkorahastosta annetun lain ympäristövahinkovakuutusta koskevan siirtymäsäännökseen (38 §) ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisluonteisia kirjoitusasua koskevia korjauksia. Siirtymäsäännökseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa todettaisiin tiettyjen Ympäristövakuutuskeskuksen ja sen jäsenten vastuuta sekä Ympäristövakuutuskeskuksen hallintoa ja valvontaa koskevien ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain säännösten soveltaminen ympäristövahinkorahastosta annetussa laissa tarkoitettuna siirtymäkauden ajan. Säännökseen ehdotetaan lisättäväksi myös viittaus Finanssivalvonnan toimivaltaan päättää, että korvauksena on toistaiseksi maksettava vain osa täydestä korvauksesta, jos tiedossa olevien vahinkotapahtumien perusteella on todennäköistä, että korvausta joudutaan korvauksen enimmäismäärän ylittämisen vuoksi alentamaan. Tätä koskevan säännöksen soveltaminen

jatkuisi siirtymäkauden ajan. Siirtymäsäännökseen ehdotettavassa uudessa 3 momentissa säädettäisiin vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:n soveltamisesta siihen asti, kunnes vakuutusjärjestelmän voimassaolon viimeisinä vuosina tapahtuneiden mahdollisten laiminlyöntien arvioidaan käyneen ilmi eli 31.12.2026 asti. Siirtymäsäännökseen ehdotettavassa uudessa 4 momentissa säädettäisiin ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain jakojärjestelmää koskevan 21 a §:n soveltamisen päättymisestä, kun laki ympäristövahinkorahastosta tulee voimaan 1.1.2025. Siirtymäsäännökseen ehdotettavassa uudessa 5 momentissa säädettäisiin ympäristövakuutuslautakunnasta ja sen toiminnasta siirtymäkauden aikana. Lautakunnan toiminnan ehdotetaan päättyvän käynnissä olevan toimikauden päättymisen (14.6.2026) jälkeen. Esityksessä ehdotetaan, että ympäristövahinkorahastosta annetun lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa riippumatta siitä, onko ympäristövakuutuslautakunta antanut korvauspäätöksestä lausunnon. Ympäristövakuutuslautakunnasta annetun asetuksen ehdotetaan jäävän voimaan lautakunnan käynnissä olevan toimikauden päättymiseen eli 14.6.2026 asti. Siirtymäsäännöksen voimassa olevaan viimeiseen momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös muutoksenhausta rahaston hallituksen ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvaan korvausvaatimusta koskevaan päätökseen.

Esityksessä ehdotettavat muutokset ovat pääosin teknisluonteisia tarkennuksia ja täsmennyksiä ympäristövahinkorahastosta annetun lain siirtymäsäännöksiin, eikä niillä arvioida olevan taloudellisia vaikutuksia. Muutokset selkeyttäisivät nykyistä oikeustilaa, kun ympäristövahinkorahasto aloittaa toimintansa 1.1.2025. Ympäristövakuutuslautakunnan toiminnan lakkauttaminen käynnissä olevan toimikauden päätyttyä 14.6.2026 vähentää järjestelmän ylläpitoon liittyvää hallinnollista taakkaa siirtymäkauden aikana.

Oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa on osa perustuslain 21 §:n oikeusturvaa (PeVL 70/2018 vp). Tätä edistäisi ehdotus siitä, ettei ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvan korvausta koskevan kanteen vireillepano edellyttäisi ympäristövakuutuslautakunnan lausuntoa. Perustuslain 21 §:n mukaisia oikeusturvavaatimuksia toteuttaisi myös voimassa olevaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain 38 §:n 3 momenttiin lisättävä säännös muutoksenhausta rahaston hallituksen ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvaa korvausvaatimusta koskevaan päätökseen.

5 Lausuntopalaute

5.1 Yleistä lausuntopalautteesta

Lausunnoissa pääosin kannatettiin esitettyjä muutoksia. Sujuva siirtymä nykyisistä öljysuojarahastoon ja ympäristövahinkovakuutukseen perustuvista järjestelmistä uuteen ympäristövahinkorahastoon on tärkeää. Ympäristövahinkorahastosta annetun lain vaikutuksia tulisi seurata tarkasti, jotta järjestelmää voidaan tarpeen mukaan kehittää. Osassa lausuntoja esitettiin huomioita rahastosta ympäristövahinkojen torjuntaan pelastustoiminnassa käytettävän kaluston hankkimiseen myönnettävien avustusten käyttöalasta, myöntöperusteista ja määrästä sekä avustusten riittävydestä ympäristövahinkojen torjuntavalmiuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Esitysluonnos ei koske ympäristövahinkorahastosta myönnettäviä avustuksia.

5.2 Lausuntopalautteen huomioon ottaminen

Lausuntopalautteen perusteella täsmennettiin esityksen öljysuojarahastoa koskevaa siirtymäsäännöstä (37 §). Öljysuojarahastosta annetun lain 4 §:n asetuksenantovaltuutta koskevan 3 momentin esitetään jäävän voimaan siirtymäkauden ajaksi. Asetuksenantovaltuutta koskevan säännöksen on tarpeen olla voimassa, koska siirtymäkauden aikana on tarkoitus soveltaa eräitä öljysuojarahastosta annetun asetuksen säännöksiä.

Lausuntopalautteessa kiinnitettiin huomiota esitysluonnoksessa ehdotettuun sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (616/2021) 68 §:n 2 momentin 3 kohdan kumoamiseen. Säännöksen mukaisesti öljysuojarahasto on luopunut perimästä takaisin valtionavustusta, jolla on rahoitettu öljyntorjuntakaluston varastotilojen rakentamista. Öljysuojarahastolla olisi ollut valtionavustuslain (688/2001) 22 §:n mukaisesti mahdollisuus periä takaisin nämä rakentamiskustannukset, jos rakennuksen käyttötarkoitus muuttuisi tai rakennus siirrettäisiin toiselle omistajalle. Öljysuojarahastossa tämä takaisinperintäaika on ollut 30 vuotta. Oikeustilaa ei ole tältä osin tarkoitus muuttaa, ja ehdotus säännöksen kumoamisesta poistettiin esityksen jatkovalmistelussa. Kumoamisen tavoitteena oli poistaa viittaus kumottavaan öljysuojarahastojärjestelmään, mutta säännös on tarpeen pitää voimassa sen varmistamiseksi, ettei asiasta ilmene epäselvyyttä rakentamiskustannusten takaisinperintäaikana.

Esitysluonnoksen ympäristövahinkovakuutusta koskevassa lausuntopalautteessa katsottiin tarpeelliseksi selkeyttää ympäristövahinkorahastosta annetun lain yleisen siirtymäsäännöksen (36 §) ja esitysluonnoksessa muutettavaksi ehdotetun ympäristövahinkovakuutusta koskevan erityisen siirtymäsäännöksen (38 §) keskinäistä suhdetta. Ympäristövahinkovakuutusta koskevan siirtymäsäännöksen on tarkoitus täsmentää niitä siirtymävaiheen tilanteita, joissa vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sovelletaan ympäristövahinkovakuutuksesta annettua lakia. Säännöksen 1 momentin kirjoitusasua ehdotetaan täsmennettäväksi tämän mukaisesti.

Lisäksi lausuntopalautteessa kiinnitettiin huomiota ympäristövahinkovakuutusta koskevan siirtymäsäännöksen (38 §) uudessa 3 momentissa tarkoitetun vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnin seurauksena määrättävän hyvikkeen määräämistoimivallan vanhentumiseen ja siihen, vastaako ehdotettu voimassaoloaika tätä vanhentumisaikaa. Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:n mukaan vakuutuksen ottamisen laiminlyönyt vakuuttamisvelvollinen yhteisö on velvollinen laiminlyöntinsä ajalta maksamaan Ympäristövakuutuskeskukselle tämän määräämän keskimääräistä vakuutusmaksua enintään kymmenkertaisena vastaavan hyvikkeen. Hyvike viivästyskorikoineen saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään. Julkinen saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on määrätty tai maksuunpantu, ja muussa tapauksessa sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on erääntynyt. Esityksen mukaan hyvikkeen määrääminen olisi mahdollista ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoamisen sitä estämättä 31.12.2026 asti.

Kuten Ympäristövakuutuskeskuksen lausunnossa todetaan, ympäristövahinkovakuutusta koskevassa siirtymäsäännöksessä tai siihen nyt esitettävissä muutoksissa ei säädetä ympäristövahinkovakuutusten päättymisestä tai vakuutuksen irtisanomisesta. Siirtymäsäännöstä ei ole tältä osin tarpeen täsmentää. Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoaminen päättää vakuutusten voimassaolon.

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Laki ympäristövahinkorahastosta

37 §. *Öljysuojarahastoa koskevat siirtymäsäännökset.* Uuden 6 momentin tarkoituksena olisi mahdollistaa öljysuojarahaston vuotta 2024 koskevan tilinpäätöksen käsittely öljysuojarahastosta annetun lain mukaisesti. Tämä edellyttäisi, että öljysuojarahaston hallituksen sekä henkilöstön toimintaa koskevien öljysuojarahastosta annetun lain säännösten, kuten myös kirjanpitoa, maksuliikennettä ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta koskevien säännösten soveltaminen olisi mahdollista siihen asti, kunnes öljysuojarahaston viimeinen tilinpäätös olisi käsitelty öljysuojarahastosta annetun lain mukaisesti. Tähän asti sovellettaisiin myös valtioneuvoston öljysuojarahastosta annetun asetuksen 4–9 §:ää öljysuojarahaston hallituksesta ja henkilöstöstä.

Öljysuojarahaston pääsihteeriä koskeva säännös olisi voimassa 30.4.2025 saakka. Tällöin pääsihteeri pystyisi hoitamaan tilinpäätökseen liittyvät käytännön toimenpiteet loppuun, kuten saattamaan tilinpäätöksen valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan käsittelyyn sekä tarkistamaan, että ympäristöministeriön tilinpäätöskannanotto on saapunut määräajassa.

Pykälän uudessa 7 momentissa säädettäisiin öljysuojarahaston hallituksen jäsenten toimikaudesta, joka normaalisti on kolme vuotta kerrallaan. Nyt toimikausi kuitenkin päättyisi jo silloin, kun öljysuojarahaston vuoden 2024 tilinpäätös olisi saatu hyväksytyä ja ympäristöministeriö olisi antanut tilinpäätöksestä oman kannanottonsa huhtikuun loppuun eli 30.4.2025 mennessä.

38 §. *Ympäristövahinkovakuutusta koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälän 1 momentissa on tarkoitus todeta, mitä säännöksiä sovelletaan ennen ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantuloa aiheutuneen, ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain soveltamisalaan kuuluvan ympäristövahingon sekä tällaisen vahingon torjunta- ja ennallistamiskustannusten korvaamiseen. Momentin kirjoitusasua täsmennettäisiin tämän mukaisesti. Vahinkojen korvaamisesta säädetään ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 5 §:ssä (vakuutuksen antajan vastuu), 6 §:ssä (Ympäristövakuutuskeskuksen ja sen jäsenten vastuu) ja korvauksia koskevassa 3 luvussa.

Pykälän uudessa 2 momentissa todettaisiin, että Ympäristövakuutuskeskusta koskevia ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain säännöksiä (6 § ja 7 §:n 1, 2 ja 4 mom.) sovellettaisiin lain kumoamisen estämättä siihen asti, kunnes viimeinen vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle tehty korvausvaatimus olisi lainvoimaisesti ratkaistu. Täsmällistä päivämäärää tälle ajankohdalle ei ole mahdollista antaa. Korvausvaatimus on tehtävä vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle viimeistään viiden vuoden kuluessa ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantulosta. Korvausasian käsittely voi kuitenkin jatkua vielä vuoden 2029 jälkeenkin etenkin, jos korvausvaatimus tehdään vasta vuoden 2029 loppupuolella. Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 18 §:n 4 momentissa säädetty, Finanssivalvonnan asiantuntemusta poikkeuksellisissa korvausten maksamisen tilanteissa edellyttävä erillistehtävä jatkuisi saman siirtymäkauden ajan.

Ehdotettu säännös olisi tekninen korjaus, jolla varmistettaisiin Ympäristövakuutuskeskuksen toiminnan jatkuminen sekä Ympäristövakuutuskeskuksen ja sen jäsenten vastuuta koskevien säännösten soveltaminen siirtymäkauden ajan. Ympäristövakuutuskeskuksen neuvottelukunnan (ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 7 §:n 3 mom.) toiminta kuitenkin päättyisi, kun ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoaminen tulee voimaan 1.1.2025. Neuvottelukunnan tehtävänä on ylläpitää jäsenyhtiöiden ja ympäristövahinkovakuutuksen eri

sidosryhmien välistä yhteistoimintaa (HE 82/1997 vp). Tätä toimintaa ei ole tarpeen jatkaa siirtymäkauden ajan.

Pykälän uudessa 3 momentissa säädettäisiin vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:n soveltamisesta ympäristövahinkorahastosta annetun lain tultua voimaan. Vakuuttamisvelvollisuus on voimassa vuoden 2024 loppuun asti, mutta vakuutuksen ottamista koskevat laiminlyönnit voivat ilmetä vasta myöhemmin, yli vuodenkin viiveellä. Ympäristövakuutuskeskuksella olisi tästä syystä toimivalta määrätä vakuutuksen ottamisen laiminlyönyt yhteisö maksamaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu hyvike vielä ympäristövahinkorahastosta annetun lain voimaantulon jälkeen 31.12.2026 asti.

Pykälän uudessa 4 momentissa säädettäisiin ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain korvauksia koskevaan 3 lukuun sisältyvän jakojärjestelmää koskevan säännöksen (21 a §) soveltamisen päättymisestä, kun laki ympäristövahinkorahastosta tulee voimaan 1.1.2025. Säännös koskee vakuutusyhtiöiden ja Ympäristövakuutuskeskuksen keskinäistä vastuunjakoa ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain indeksitarkistuksia koskevan 21 §:n mukaisten korotusten rahoittamisessa. Jakojärjestelmä on tarkoitettu rahoitettavaksi vuosittaisilla vakuutusmaksuilla, joita ei enää kerätä ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoamisen jälkeen. Ympäristövakuutuskeskus ja vakuutusyhtiöt vastaavat joka tapauksessa lain mukaisten indeksikorotusten maksamisesta.

Pykälän uudessa 5 momentissa selvennettäisiin ympäristövakuutuslautakunnan asemaa vakuutusjärjestelmän lakkauttamisen jälkeen. Ympäristövakuutuslautakunta on perustettu yhtenäistämään ympäristövahinkojen korvauskäytäntöä (HE 82/1997 vp). Ympäristövakuutuslautakunnan toiminta jatkuisi sen määräajan loppuun, joksi lautakunta on valtioneuvoston nimeämänä asetettu. Lautakunnan käynnissä oleva kolmivuotiskausi päättyy 14.6.2026. Lautakunnan toiminta lakkaisi toimikauden päättymisen jälkeen. Vaikka lautakuntakäsittely on myös muutoksenhakijan edun mukaista muun muassa käsittelyn maksuttomuuden vuoksi, lautakunnan toiminnan jatkamiselle siirtymäkauden ajan ja tähän tarvittaville lainsäädäntötoimille ja hallinnollisille järjestelyille ei ole ympäristövahinkojen korvauskäytännön yhtenäistämiseen tai muuhun perusteeseen liittyvää välttämätöntä tarvetta. Jotta ympäristövakuutuslautakunta ehtisi käsitellä sille toimitetut hakemukset ennen lautakunnan toiminnan lakkaamista, lautakunnalta voisi hakea ratkaisusuositusta 31.12.2025 asti.

Pykälän uudessa 5 momentissa täsmennettäisiin myös, että ympäristövahinkorahastosta annetun lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa riippumatta siitä, onko ympäristövakuutuslautakunta antanut korvauspäätöksestä lausunnon. Oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa on osa perustuslain 21 §:n oikeusturvaa. Säännös on tarpeen myös siksi, että lautakunnan toiminta ei enää jatkuisi käynnissä olevan kolmivuotiskauden päättymisen jälkeen.

Voimassa olevaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain 38 §:n 3 momenttiin (uusi 7 momentti) lisättäisiin säännös muutoksenhausta rahaston hallituksen ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvaa korvausvaatimusta koskevaan päätökseen. Muutosta haettaisiin oikaisuvaatimusmenettelyssä, kuten muidenkin rahaston korvausta koskevien päätösten yhteydessä. Lisäksi momenttiin, samoin kuin voimassa olevaan 2 momenttiin, tehtäisiin eräitä teknisluonteisia kirjoitusasua koskevia korjauksia.

6.2 Laki Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta

Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan mukaan muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan Finanssivalvonnasta annetussa laissa Ympäristövakuutuskeskusta. Lainkohta kumottaisiin. Finanssivalvonnan ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuva tehtävä valvoa Ympäristövakuutuskeskuksen korvaus- ja vakuuttamistoiminnassa noudatettavia menettelytapoja ja vakuutusmatemaattisia seikkoja (7 § 5 mom.) päättyy 1.1.2025, kun ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain kumoaminen tulee voimaan. Ympäristövakuutuskeskuksen valvonnan osalta riittävinä oikeusturvan takeina voidaan siirtymäkauden aikana pitää ylimpiä lainvalvojia, jotka voivat tarvittaessa tukeutua Finanssivalvonnalta tai muilta tahoilta pyydettyihin selvityksiin.

Kumoamissäädös on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025, kun laki ympäristövahinkorahastosta tulee voimaan.

7 Lakia alemman asteinen sääntely

Esityksessä ehdotetaan, että ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 22 §:ssä tarkoitettun ympäristövakuutuslautakunnan toiminta jatkuisi sen määräajan loppuun, joksi lautakunta on asetettu, eli 14.6.2026 asti. Tähän asti jäisi voimaan myös mainitun pykälän nojalla annettu ympäristövakuutuslautakunnasta annettu asetus, jossa säädetään lautakunnan kokoonpanosta sekä asioiden käsittelystä lautakunnassa ja asioiden käsittelystä aiheutuvista kustannuksista. Selkeyden vuoksi asetuksen voimassaolosta otettaisiin nimenomainen maininta lautakuntaa koskevaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain ympäristövakuutusta koskevaan siirtymäsäännökseen (38 §:n uuteen 5 momenttiin).

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.1.2025, jolloin myös laki ympäristövahinkorahastosta tulee voimaan.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ympäristövahinkorahasto on Suomen perustuslain (731/1999) 87 §:ssä tarkoitettu valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Rahaston tai sen käyttötarkoituksen olennaista laajentamista tarkoittavan lakiehdotuksen hyväksymiseen vaaditaan eduskunnassa vähintään kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä. Esityksessä ei ole kyse ympäristövahinkorahaston tai sen käyttötarkoituksen olennaisesta laajentamisesta. Esityksessä ehdotettavat muutokset ovat pääosin teknisluonteisia täsmennyksiä ympäristövahinkorahastosta annetun lain siirtymäsäännöksiin. Muutokset selkeyttäisivät nykyistä oikeustilaa, kun ympäristövahinkorahasto aloittaa toimintansa 1.1.2025.

Oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa on osa perustuslain 21 §:n oikeusturvaa. Oikeutta toteuttaisi esityksen ehdotus siitä, että ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvan korvausta koskevan kanteen vireillepano ei edellyttäisi ympäristövakuutuslautakunnan lausuntoa (PeVL 70/2018 vp). Perustuslain 21 §:n mukaisia oikeusturvavaatimuksia toteuttaisi myös ympäristövahinkorahastosta annetun lain 38 §:n 3 momenttiin (uusi 7 momentti) lisättävä säännös muutoksenhausta rahaston hallituksen ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuvaa korvausvaatimusta koskevaan päätökseen.

Edellä esitetyn perusteella lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain (1262/2022) 38 § ja
lisätään 37 §:ään uusi 6 ja 7 momentti seuraavasti:

37 §

Öljysuojarahastoa koskevat siirtymäsäännökset

Öljysuojarahastosta annetun lain 4 §:ää ja sen nojalla annettuja säännöksiä öljysuojarahaston hallituksesta ja henkilöstöstä, 22 §:n 1 momenttia hallituksen tehtävistä, 23 §:ää kirjanpidosta, maksuliikkeestä ja tilinpäätöksestä, 24 §:ää tilintarkastuksesta sekä 28 §:ää virkavastuusta ja yleishallintoa koskevien säännösten soveltamisesta sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä siihen asti, kunnes öljysuojarahaston viimeinen tilinpäätös on käsitelty öljysuojarahastosta annetun lain mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa öljysuojarahaston hallituksen jäsenenä olevien toimikausi jatkuu 30 päivään huhtikuuta 2025.

38 §

Ympäristövahinkovakuutusta koskevat siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa aiheutuneen, ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain soveltamisalaan kuuluvan ympäristövahingon sekä tällaisen vahingon torjuntakustannusten ja vahingoittuneen ympäristön ennalleen saattamisen kustannusten korvaamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ellei 4—7 momentista muuta johdu.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 6 §:ää Ympäristövakuutuskeskuksesta ja sen jäsenten vastuusta, 7 §:n 1, 2 ja 4 momenttia Ympäristövakuutuskeskuksen hallinnosta ja valvonnasta sekä 18 §:n 4 momenttia Finanssivalvonnan päätöksestä korvauksen maksamisesta eräissä tilanteissa sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä siihen asti, kunnes viimeinen vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle tehty korvausvaatimus on lainvoimaisesti ratkaistu.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:ää vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä 31 päivään joulukuuta 2026.

Tämän lain tullessa voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain jakojärjestelmää koskevan 21 a §:n soveltaminen päättyy.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 22 §:ää ympäristövakuutuslautakunnasta sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä 14 päivään kesäkuuta 2026. Tämän lain tultua voimaan ympäristövakuutuslautakunnan toiminta jatkuu sen määräajan loppuun, joksi lautakunta on asetettu. Lautakunnan ratkaisuosoitusta ympäristövahinkojen korvaamisesta voi hakea vuoden 2025 loppuun asti. Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille

käräjäoikeudessa riippumatta siitä, onko ympäristövakuutuslautakunta antanut korvauspäätöksestä lausunnon. Asetus ympäristövakuutuslautakunnasta (1177/1998) jää voimaan 14 päivään kesäkuuta 2026.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa tarkoitettu korvausvaatimus on tehtävä kirjallisesti vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Korvausvaatimus katsotaan tällöin tehdyksi ympäristövahinkovakuutuksen viimeisen vakuutuskauden aikana. Viimeisen vakuutuskauden ja tämän lain voimaantuloa seuraavan viiden vuoden kuluessa esitetyistä korvausvaatimuksista yhdestä vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa ja kahdesta tai useammasta vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuva korvausvaatimus voidaan 6 momentissa tarkoitetun viiden vuoden määräajan jälkeen tehdä kirjallisesti ympäristövahinkorahastolle. Korvausvaatimus ympäristövahinkorahastolle on kuitenkin tehtävä kymmenen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Yhdestä korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa sekä kahdesta tai useammasta ympäristövahinkorahastolle tehdyn korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa. Korvausta koskevaan rahaston hallituksen päätökseen saa vaatia oikaisua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 15 kohdan kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 15 kohta, sellaisena kuin se on laissa 752/2012.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 10.10.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

1.

Laki

ympäristövahinkorahastosta annetun lain 37 ja 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristövahinkorahastosta annetun lain (1262/2022) 38 § ja
lisätään 37 §:ään uusi 6 ja 7 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

37 §

37 §

*Öljysuojarahastoa koskevat
siirtymäsäännökset*

*Öljysuojarahastoa koskevat
siirtymäsäännökset*

Öljysuojarahastosta annetun lain 4 §:ää ja sen nojalla annettuja säännöksiä öljysuojarahaston hallituksesta ja henkilöstöstä, 22 §:n 1 momenttia hallituksen tehtävistä, 23 §:ää kirjanpidosta, maksuliikkeestä ja tilinpäätöksestä, 24 §:ää tilintarkastuksesta sekä 28 §:ää virkavastuusta ja yleishallintoa koskevien säännösten soveltamisesta sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä siihen asti, kunnes öljysuojarahaston viimeinen tilinpäätös on käsitelty öljysuojarahastosta annetun lain mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa öljysuojarahaston hallituksen jäseninä olevien toimikausi jatkuu 30 päivään huhtikuuta 2025.

38 §

38 §

*Ympäristövahinkovakuutusta koskevat
siirtymäsäännökset*

*Ympäristövahinkovakuutusta koskevat
siirtymäsäännökset*

Ennen tämän lain voimaantuloa aiheutuneen, ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain soveltamisalaan kuuluvan ympäristövahinkoon sekä tällaisen vahingon torjuntakustannuksiin ja kustannuksiin

Ennen tämän lain voimaantuloa aiheutuneen, ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain soveltamisalaan kuuluvan ympäristövahingon sekä tällaisen vahingon torjuntakustannusten ja vahingoittuneen

Voimassa oleva laki

vahingoittuneen ympäristön saattamiseksi ennalleen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ellei 2 tai 3 momentista muuta johdu.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa tarkoitettu korvausvaatimus on tehtävä

Ehdotus

ympäristön ennalleen saattamisen kustannusten korvaamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ellei 4–7 momentista muuta johdu.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 6 §:ää Ympäristövakuutuskeskuksesta ja sen jäsenten vastuusta, 7 §:n 1, 2 ja 4 momenttia Ympäristövakuutuskeskuksen hallinnosta ja valvonnasta sekä 18 §:n 4 momenttia Finanssivalvonnan päätöksestä korvauksen maksamisesta eräissä tilanteissa sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä siihen asti, kunnes viimeinen vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle tehty korvausvaatimus on lainvoimaisesti ratkaistu.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 9 §:ää vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyönnistä sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä 31 päivään joulukuuta 2026.

Tämän lain tullessa voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain jakojärjestelmää koskevan 21 a §:n soveltaminen päättyy.

Ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 22 §:ää ympäristövakuutuslautakunnasta sovelletaan tämän lain 35 §:n 2 momentin estämättä 14 päivään kesäkuuta 2026. Tämän lain tultua voimaan ympäristövakuutuslautakunnan toiminta jatkuu sen määräajan loppuun, joksi lautakunta on asetettu. Lautakunnan ratkaisusuositusta ympäristövahinkojen korvaamisesta voi hakea vuoden 2025 loppuun asti. Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu korvausta koskeva kanne voidaan panna vireille käräjäoikeudessa riippumatta siitä, onko ympäristövakuutuslautakunta antanut korvauspäätöksestä lausunnon. Asetus ympäristövakuutuslautakunnasta (1177/1998) jää voimaan 14 päivään kesäkuuta 2026.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annetussa laissa tarkoitettu korvausvaatimus on tehtävä

Voimassa oleva laki

kirjallisesti vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle viimeistään viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Korvausvaatimus katsotaan tällöin tehdyksi ympäristövahinkovakuutuksen viimeisen vakuutuskauden aikana. Viimeisen vakuutuskauden ja tämän lain voimaantuloa seuraavan viiden vuoden kuluessa esitetyistä korvausvaatimuksista yhdestä vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa ja kahdesta tai useammasta vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuva korvausvaatimus voidaan edellä 2 momentissa tarkoitetun viiden vuoden määräajan jälkeen tehdä kirjallisesti ympäristövahinkorahastolle.

Korvausvaatimus ympäristövahinkorahastolle on kuitenkin tehtävä viimeistään kymmenen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Yhdestä korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa sekä kahdesta tai useammasta ympäristövahinkorahastolle tehdyn korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa.

Ehdotus

kirjallisesti vakuutuksenantajalle tai Ympäristövakuutuskeskukselle viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Korvausvaatimus katsotaan tällöin tehdyksi ympäristövahinkovakuutuksen viimeisen vakuutuskauden aikana. Viimeisen vakuutuskauden ja tämän lain voimaantuloa seuraavan viiden vuoden kuluessa esitetyistä korvausvaatimuksista yhdestä vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa ja kahdesta tai useammasta vakuutustapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa.

Tämän lain tultua voimaan ympäristövahinkovakuutuksesta annettuun lakiin perustuva korvausvaatimus voidaan 6 momentissa tarkoitetun viiden vuoden määräajan jälkeen tehdä kirjallisesti ympäristövahinkorahastolle.

Korvausvaatimus ympäristövahinkorahastolle on kuitenkin tehtäväkymmenen vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Yhdestä korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta enintään 6 miljoonaa euroa sekä kahdesta tai useammasta ympäristövahinkorahastolle tehdyn korvausvaatimuksen perusteena olevasta tapahtumasta maksetaan korvausta yhteensä enintään 10 miljoonaa euroa. *Korvausta koskevaan rahaston hallituksen päätökseen saa vaatia oikaisua.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20